

lovforslagets § 1, har V. K. indvending mod alle de tre hensyn, der er nævnt: „fri erhvervsudøvelse“, „effektivitet“ og „urimelige fortjenester“.

Med hensyn til V. K.'s bemærkninger om „*erhvervsfriheden*“ henvises til det ovenfor under I anførte. Iøvrigt lægges der fra erhvervslivets side stærk vægt på erhvervsfriheden som forudsætning for en liberal økonomi, og V. K. har også selv (side 62, næstsidste og sidste stk.) fremhævet to forhold, der peger i samme retning.

Et almindeligt anerkendt synspunkt er, at der bør tilstræbes den størst mulige „*effektivitet*“ i vareernes fremstilling og distribution, d. v. s. at produktion og fordeling foregår med de lavest mulige omkostninger. Hvor konkurrencen er tilstrækkelig virksom, vil dette hensyn blive varetaget af erhvervene selv, og lovforslaget tilsigter ikke nogen ændring heri. Når der foreligger begrænsning af konkurrencen — og kun i dette tilfælde (forslagets § 2) — kan de foreslåede lovbestemmelser bringes i anvendelse. Viser en undersøgelse, at de monopolistiske eller konkurrencebegrænsende forhold modvirker en rationel produktion og fordeling, påhviler det i henhold til lovforslagets §§ 12 og 13 tilsynet at imødegå de skadelige virkninger af konkurrencebegrænsningen ved at søge forholdet bragt til ophør eller ændret.

Med hensyn til udtrykket „*urimelige fortjenester*“ skal det nævnes, at V. K. tilsyneladende opfatter bestemmelsen herom som tagende sigte på en beskæring af den enkelte persons eller virksomheds samlede indtægt.

Der henvises herom til besvarelsen af folketingsudvalgets spørgsmål 15 a, hvoraf fremgår, at bestemmelsen ikke i almindelighed tager sigte på at beskære den enkelte persons eller virksomheds samlede fortjeneste, men alene refererer sig til tilfælde, hvor den „*urimelige fortjeneste*“ — eller de iøvrigt i § 12, 1. stk., nævnte urimelige forhold — fremkommer som følge af konkurrencebegrænsninger af den i § 2, 1. stk., nævnte art.

Lovforslagets område.

Ved sin kritik (side 75—76) af lovforslagets § 2 sammenblander V. K. lovforslagets *iaftagelsesområde* og de tilfælde, hvor skadelig virkning begrundes *indgreb*. Ved

den omhandlede bestemmelse tilsigtes alene at give en karakteristik af de forhold, som medfører, at konkurrencen er begrænset, og som derfor i givet fald kan gøres til genstand for undersøgelse, medens den almindelige adgang for tilsynsmyndigheden til at gribe ind på områder, der ifølge § 2, 1. stk., henhører under loven, kun gælder, når de pågældende forhold medfører skadelige virkninger.

Udtrykket „*andre organisationsmæssige og strukturelle forhold*“ tager, som det fremgår af bemærkningerne til lovforslaget, sigte på de i kommissionsbetænkningens afsnit 8 omtalte tilfælde, hvor der vel ikke findes aftaler, vedtagelser eller bestemmelser, men hvor branchens opbygning — herunder eventuelt tidligere aftaler — medfører, at virksomhederne hver for sig varigt ser deres interesse i at undlade aktive konkurrencehandlinger.

Hvis en monopollov ikke rummer nogen mulighed for indgreb overfor denne såkaldte neutraliserede konkurrence, må man være forberedt på, at nogle af de mest monopolprægede områder vil komme til at falde udenfor loven — og desuden tilfælde, som i hvert fald har et lige så stærkt monopolpræg som det, der andetsteds skyldes aftaler o. lign. Endvidere vil mulighederne for at følge en rationel politik overfor konkurrencebegrænsende aftaler og sammenslutninger på forskellig måde blive forringet, idet virksomhederne i så fald kan foretrække at opheve aftalerne og sammenslutningerne og erstatte dem med forskellige former for neutraliseret konkurrence.

Det er derfor en formel betragtning, når V. K. side 76 siger, at konkurrencen er fuldstændig fri, når der ikke foreligger aftaler, sammenslutninger eller dominerende enkeltvirksomheder, og det kan nævnes, at flere andre landes monopollovgivning ligestiller faktisk konkurrencebegrænsning med aftaler og sammenslutninger. Dette gælder således Sverige, Canada og tildels USA. Også herhjemme har man siden prisaftaleloven af 1937 antaget, at myndighederne i et vist omfang har kunnet skride ind overfor sådan faktisk konkurrencebegrænsning, jfr. trustkommissionens betænkning 3, afsnit 63, side 87.